

Databanka vzdělávacích programů

[Hlavní stránka](#) › [IMPULSY](#) › [Inspirujeme se](#) › [Databanka vzdělávacích programů](#)

Autor: Ludmila Prokopová

Anotace

Vzdělávací programy (chcete-li besedy) tvoří velkou část naší knihovnické práce. Téměř každá knihovnice či knihovník se někdy setkali s požadavkem: „Chtěla bych se svojí třídou přijít k vám do knihovny na program. Máte v nabídce něco o...“ Pokud tento program máte připravený, máte vyhráno. Pokud ne, stojíte před otázkou, co s tím? A přesně tady se objevila myšlenka na vytvoření databanky, kam bychom se mohli podívat na inspiraci.

Klíčová slova

projekty – vzdělávací programy

O projektu

Myšlenka sdílení autorských programů a následná výměna zkušeností vznikla již dávno. Prvním pokusem bylo vytvoření databanky v papírové podobě. Texty programů se shromažďovaly na jednom místě. Kdo měl o některý z programů zájem, požádal si o zaslání kopie poštou. Tato cesta byla dříve jediná možná, ale také časově náročná. Velkým zrychlením byl vznik [elektronické konference Andersen](#) v rámci Března měsíce internetu a také projektu [Noc s Andersenem](#). Každý, kdo potřeboval radu, např. s realizací nějakého tématu v knihovně, může přes konferenci získat rychlou odpověď. I tento způsob, byť mnohem rychlejší, má jednu nevýhodu. Programy se nikde nearchivují, a po nějaké době je těžké dohledat, kdy se v konferenci program objevil.

Obě dvě řešení v sobě také nesou jednu nevýhodu, a to je autorskoprávní otázka příloh programů (obrázků, textů), ale i samotné autorství, které u programů nebývá uvedeno. Mohlo by se říci, že o nic zásadního nejde. Ale kdo by nebyl rád, kdyby věděl, že práci, kterou poskytne ostatním, ocení minimálně tím, že uvedou, že on nebo ona jsou autoři původního textu programu, z něhož někdo další čerpá. Nebo že v přílohách k programu bude uvedeno, odkud jsou textové ukázky či obrázky uvedené v programu. Skoro denně slyšíme o internetové bezpečnosti a o zneužití něčích autorských práv. Nejlepším příkladem, jímž můžeme být pro naše čtenáře, a to zejména pro děti, je, že u všech materiálů, které jim na programech dáváme a jejichž autorem sami nejsme, bude uvedeno, kde jsme je získali. Půjdeme jim tak dobrým příkladem a nastolíme, i při samotných programech, zajímavé otázky k diskuzi s našimi uživateli.

I nadále se tedy živila myšlenka vytvořit prostor, kde by se shromažďovaly autorsky ošetřené a snadno a rychle dohledatelné programy a odkud by bylo jednoduché je získat.

Databanka

Na začátku roku 2014 byla spuštěna [Databanka vzdělávacích programů Klubu dětských knihoven SKIP ČR](#), která vznikla na základě projektu podaného na Ministerstvo kultury ČR v rámci dotačního programu VISK 2 Mimoškolní vzdělávání knihovníků. Databanku vytvořilo a spravuje [Centrum dětského čtenářství](#) při Knihovně Jiřího Mahena v Brně.

Knihovna Jiřího Mahena v Brně

Databanka vzdělávacích knihovnických programů

Dobry den,

vítáme vás na stránkách databanky vzdělávacích programů (bazar) Klubu dětských knihoven SKIP ČR, kterou pro vás otevírá pracovník Knihovny Jiřího Mahena v Brně, Dětského oddělení a Centra dětského čtenářství. Databanka slouží pracovníkům knihoven, kteří po přihlášení, mohou zveřejňovat, sdílet a hodnotit lekce, vzdělávací programy, besedy a další typy programů, které knihovny realizují pro své uživatele (od dětí, přes dospělé až po seniory a další cílové skupiny). Chcete-li se o databance dozvědět něco více, prohlédněte si přiloženou [seznamku](#).

Po registraci vyčkejte na **potvrzení formou e-mailu**. V případě jakýchkoliv dotazů kontaktujte pracovníky knihovny na adrese cdc@kjm.cz.

Choeme vám nabídnout

- originalitu** Zveřejnění a komentování programů různých autorů dává inovativní pohled na věci kolem nás. Zkuste se podívat jinými očima.
- inspiraci** Připravujete program a nevíte, kudy káň. Najděte svoji inspiraci.
- vzdělávání** Seznamte se s metodou, které v programech nejsou v jiných knihovnách. Naučte se něco nového.
- seberealizaci** Někdy se nám podaří vytvořit užasný program. Sdílejte ho s ostatními.
- seznanění** Občas hledáme lektory na semináře nebo nás zaujala čí práce. Najděte ji a seznámte se s novými lidmi, kteří vás mohou inspirovat.
- bezpečné prostředí** Každý ze zveřejněných programů vznikl pod licencí CC a v souladu s Autorským zákonem ČR. Právě ke zveřejnění byla doordána. Respektujte navzájem bezpečné prostředí.

Databanka vzdělávacích knihovnických programů byla podpora ze finanční podpory MK ČR z programu VISK 2 2013.

Anketa

S jakou věkovou skupinou nejraději pracujete?

skupina	počet
1. skupina 2-5	113x
2. skupina 6-10	129x
3. skupina 11-15	110x
4. skupina 16-20	84x
5. skupina 21-25	80x
6. skupina 26-30	80x

Celkem hlasů: 5164

Databanka vzdělávacích programů

Cílem je, aby databanka nejen poskytovala náměty pro přípravu různých programů, zároveň má své uživatele i vzdělávat, a to hned v několika oblastech. První z nich je autorský zákon. Programy, které chceme do databanky zveřejnit, by měly správně citovat použité zdroje a musí vždy obsahovat jméno autora programu. Na správnost těchto bodů dohlíží ředitel nebo ředitelka knihovny (nebo jimi pověřená osoba), v níž program vznikl a je realizován. Jedná se totiž o zaměstnanecké dílo. Další oblastí jsou Rámcové vzdělávací programy a jejich klíčové kompetence, vzdělávací oblasti a průřezová témata, jimiž se zabývají primárně školy, ale které zároveň mohou být pro pracovníky knihoven vodítkem, jaký program pro danou školu připravit (konkrétní školní vzdělávací programy bývají často přímo uvedeny na webových stránkách škol). Vzhledem k tomu, že velká řada programů bývá připravována a realizována právě pro školní kolektivy, je to výborná cesta, jak jim vyjít vstříc a pomoci jim s tématy nebo oblastmi, v nichž mohou ve škole tápat, nebo rozvinout a doplnit probíraná témata. Maximálně tak nabídneme know-how světa literatury, jímž disponujeme. Tato oblast se ovšem netýká všech programů, pouze těch, které jsou určeny školním kolektivům. A v neposlední řadě se vzdělávání týká efektivního využívání informačních a komunikačních technologií – naučit se citovat podle portálu citace.com, naučit se převést dokument do pdf apod.

„Databanka se snaží usnadnit knihovníkům práci, dát jim prostor prezentovat své znalosti a dovednosti, seznámit se s dalšími lidmi a jejich programy, ale zároveň nám dává také prostor k vlastnímu vzdělávání.“

Jedinou podmínkou k jejímu užívání je nutnost registrace. Pak už můžete využívat vše, co databanka nabízí. **Stahovat vložené programy, hodnotit a komentovat či vkládat vlastní programy.** Podle názvu se může zdát, že je databanka určená pouze knihovníkům z knihoven pro děti a mládež, ale není tomu tak. Naší snahou je, aby se v databance objevovaly i programy pro další skupiny – dospělé, seniory, handicapované, příslušníky menšin, tedy pro všechny uživatele knihoven. Přes počáteční nesmělost a rozpaky z potřebných náležitostí, jako jsou souhlasy ředitelů knihoven či autorskoprávní problematika nebo vymezení programů v rámci rámcových vzdělávacích programů si databanka našla již celou řadu příznivců. Od jejího spuštění už do ní bylo vloženo **77 programů a využívá ji 504 knihovníků a knihovnic.**

V databance je k dispozici celá řada zajímavých programů různých žánrů pro různé věkové skupiny. Každý školní rok uděluje Centrum dětského čtenářství ve spolupráci s Klubem dětských knihoven ocenění za „**nej program**“, a to co se týká hodnocení i počtu stahování. V prvním roce fungování získala ocenění **Bc. Lucie Dymáčková** z [Knihovny Jiřího Mahena v Brně](#) za program Na stopě zločinu. V dalším, zatím posledním školním roce, **Vladimíra Žajdlíková** z [Městské knihovny Veselí nad Moravou](#) za program Pan Buřtík a pan Špejlička a další známé i méně známé dvojice. Ocenění byla předána v rámci celostátního setkání členů Klubu dětských knihoven. Troufám si tvrdit, že se databanka u svých uživatelů ujala a našla si své místo v jejich práci. I když zatím pouze v rámci knihoven pro děti a mládež. Myslím si, že i přes počáteční nesnáze, to za tu snahu stojí – něco vložit. Pokud si s čímkoliv nevíte rady, pomoci vám může powerpointová [prezentace o databance](#), jež je uvedena jako návod na stránkách tohoto projektu. Můžete taky zavolat do Centra dětského čtenářství a požádat o radu, když něčemu nebudete rozumět. V budoucnu chceme pracovat na širším repertoáru programů.

„Cílem databanky je obsáhnout všechny skupiny uživatelů. Rádi bychom tedy oslovily knihovníky, kteří připravují vzdělávací programy pro dospělé, handicapované nebo seniory.“

Zároveň bychom chtěli i nadále rozšiřovat co největší povědomí o databance prostřednictvím setkání v knihovnách v regionech. Osobní setkání a představení projektu výrazně zvyšuje zájem o využívání databanky. Touto cestou se mnohem snadněji řeší nejjasnosti a zároveň se lidé snáze motivují.

A na závěr prosba za nás, Centrum dětského čtenářství: Využívejte databanku! Stahujte programy! Sdílejte své zkušenosti s ostatními! **My jsme vytvořili prostor a dali mu pravidla, ale to, že bude naplněn, to už bude práce nás všech. Jaké si to uděláme, takové to budeme mít. Moc se za to přimlouvám.**